

תורכיה: שמאלנים על הצלב

ההסכם ככתבו וכלשונו, הוא יזכה בתמיכת האופוזיציה במצריים. חית' לאומית מצרית. גם מנהיגי-אופוזיציה אחרים מתנבאים באותו סיגנון. מופלגת העבודה הסוציאלית לטובת המכה בהסכם עם התימתו, אך שינתה את דעתה נוכח המדיניות האנטי-פלסטינית של מנחם בגין. אחד ממנהיגי הבולטים, איברהים שוקרי, רואה כעת סיכוי לשיתוף פעולה עם מובארכ: „אם הנשיא יתעקש על הגשמת הסעיפים הקשורים בזכויות הפלסטינים, לא תהיה לו בעיה איתנו.“

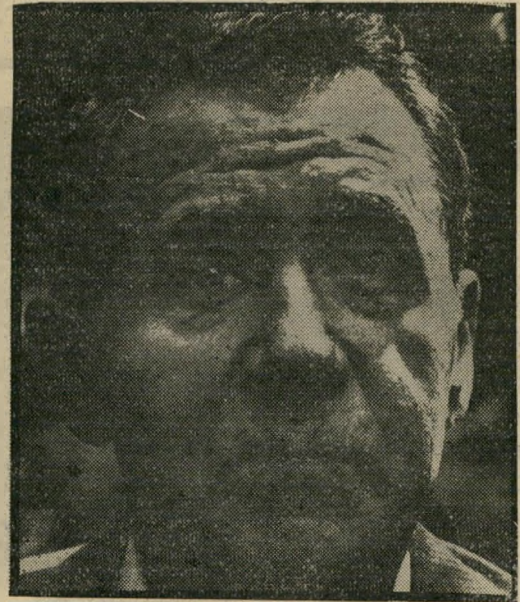
אפילו ח'אלד מוחי-אל-דין, המנהיג השמאלני, שהתנגד באורח עיקבי להסכמי קמפ-דייוויד מיום חתימתם, מגלה הבנה לעמדתו של מובארכ: „גם אנחנו מבינים שהנשיא אינו יכול להפך הסכם בינלאומי באורח שרירותי. אם מובארכ יעמוד על זכויות הפלסטינים, הוא יוכל לגבש קו משותף עם כל העולם הערבי. במיירה כזה הוא יוכל לגבש חזית לאומית מצרית בהנהגתו ללא כל קושי.“ שר-החוץ המצרי לשעבר, איסמעיל פהמי, סבור שהישראליים מנסים להכשיל כל אפשרות של התקרבות מצרית עם העולם הערבי: „לכן הם רוצים שמובארכ יחתום על תוכנית „אוטונומיה“, שתאפשר לאריאל שרון להשתולל בגדה ולהמשיך במדיניות ההתנחלות. מובארכ מבין זאת היטב והישראליים יצטרכו להתרגל למציאות חדשה.“

ברית-המועצות:

סיפור אהבה סעודי

בתיוך פלסטיני

לא רק הסעודים מיתנו לאחרונה את הטון האנטי-סובייטי המסורתי שלהם. גם ברית-המועצות עשתה כן לגבי הסעודים. סטאלין ניתק את היחסים הדיפלומטיים עם הממלכה הסעודית אחרי מלחמת-העולם השנייה. מאז תפסה

שר-החוץ הסובייטי גרומיקו התקרבות למיבצר הריאקציה

סעודיה מקום נכבד במילין הסובייטי: „מדינת ערי צות“, „ממלכת ימי-הביניים“, „מיבצר הריאקציה במזרח-רחיה-תיכון“. הן רק דוגמות מתוונות של המינוח הסובייטי כלפי ריאד. למען האמת, כל שמות-התואר האלה מוצדקים בהחלט. אלא שעיקריות אידיאולוגית אינה מאפיין מובהק של המדיניות הסובייטית. מוסקבה מכירה בסעודים ככוח רבי-עוצמה במרחב, והם נוקטים בפעולות מגוונות כדי להתקרב לריאד. אין ספק שהתקרבות זו מתאפשרת בעיקר הודות למאמצי התיוך של יו"ר אירגון השיחרור הפלסטיני, יאסר עראף פאת. הסובייטים אינם ממהרים לדחות את תוכנית השלום של האמיר פאהד. הם רוצים לגבש תפיסה שתתקרב לעמדה האירופית בעניין הסיכסוך, ובכך תדגיש עוד יותר את הבדלי הגישה בין אירופה וארצות-הברית. המעורבות הפלסטינית בנושא, מעידה גם על העובדה שערפאת נוטה לקבל את עיקריה של התוכנית הסעודית, כולל הכרה בישראל. הסובייטים לא ביטלו מעולם את הכרתם במדינת-ישראל בבולות הקו הירוק, ומבין הינה זו אין להם שום בעיה לקבל את תוכנית פאהד. יש לצפות, לכן, לחידוש מבקר של היחסים הדיפ-לומטיים בין ברית-המועצות ובין סעודיה, ולהרחבה משמעותית של הסחר בין שתי המדינות. בין השאר יתכן שברית-המועצות תקנה כמויות קטנות של נפט סעודי, לא כלי-כך מתוך צורך כלכלי, אלא כהפגנת נוכחות באזור הרגיש ביותר מבחינת ארצות-הברית.

אמנת-הסגרה החדשה עם מישטר הגנרלים הפרואמרי-קני, הניאורפאשיסטי, בתורכיה! גם לבנון לא נתגלתה כמיקלט בטוח. כוחות-הביטחון הלבנוניים ניסו להסגיר שני חברי קורטולוס לתורכיה, באמצעות הסורים. רק במאמצים רבים, כולל שוחד, הצליח טארקאן לשחרר את שני חבריו ולהימלט לבריטניה.

עתה מסרבת ממשלתה של מרגרט תאצ'ר להעניק לטארקאן מיקלט מדיני, בתואנה שלא הגיע לבריטניה ישירות, אלא דרך סוריה ולבנון. ידיו בלונדון עושים כל מאמץ למנוע את הסגרתו לתורכיה. אם יוסגר, אין כל ספק שצפויים לו עינויים והוצאה להורג.

מצריים: פוסלים

רשימות של

חסידי סאדאת

בשבועות האחרונים פסל היומון המצרי רביה-השפעה, אל-אהרם, רשימות שנכתבו על-ידי מקורביו של הנשיא אנוור אל-סאדאת, מפני שנקטו טון תוקפני מדי כלפי מדינות ערב. הנוסח הזה אינו מקובל עוד במצריים, ויש המתקשים, כנראה, לעכל את המציאות החדשה. למשקפים זרים אין כל ספק שמדיניותו של אל-אהרם, הרשימי למחצה, מקובלת בהחלט על הנשיא החדש, חוסני מובארכ.

המישטר החדש החליט לשמור על הסכמי קמפ-דייוויד, כלשונם המדויקת וכרוחם, אבל לא להגזים בכניעה לדרישות ישראליות שאינן כתובות באורח מפורש בהסכם. העיתונאי האופוזיציוני עאדל חוסיין הפר שתיקה בת ארבע שנים שנכתבה עליו על-ידי סאדאת, והעניק לאיון לעיתונאית הבריטית הלנה קובאן. „הסכמי קמפ דייוויד“, הדגיש חוסיין, „אינם מחייבים אותנו לספק לישראל מים מנהר הנילוס, להעניק לאמריקאים בסיסים צבאיים, או להרשות לישראל להפציץ בעיראק יבלבנון. אם מובארכ ידבק בקמפ-דייוויד אבל יעמוד על הגשמת

ההפכה הצבאית בתורכיה בשנה שעברה התקבלה בארצות-הברית בתרועות שימחה. גם עיתונים ישראליים, בכללם עיתוני המערך, ברכו על המיפנה בתורכיה, לקראת שילטון של חוק וסדר.

קשה להסביר את כל הדברים היפים האלה ל-40 אלף האסירים הפוליטיים בתורכיה. המישטר הפוליטי של הגנרלים אינה נופלת בכושר המצאתה מהגסטאפו הנאצי או מהסאוואק של השאה האיראני. הדו"ח של אמנסטי אינטרנשיונל בנושא זה היה חד משמעי: התורכים מפעילים שיטות עינויים מחרידות, הכוללות מכות

נשיא סוריה אל-אסד מסגיר שמאלנים לכלא התורכי

בעקבי הרגלים, הלם חשמלי, מעשי אונס, הרעבה שיטתית ובמיקרים חריגים אף הוקעה על הצלב! נשיא ארצות-הברית, רונאלד רגן, מסרב באורח חתי לטי להתערב ב„עניינים פנימיים של תורכיה“. הלובי הליבראלי בווינגטון נחלש מאוד מאז הבחירות האחרונות, וזכויות האדם כבר לא באופנה. המידע המזווע מתורכיה מגביר עוד יותר את הדאגה לגורלו של עורך-העיתון סוציאליסטי תורכי, דוגאן טארקאן, המנסה עתה למצוא מיקלט מדיני בבריטניה.

אמנת הסגרה. טארקאן הוא חבר בכיר באירגון השמאלני קורטולוס, הנאבק למען זכויות הכורדים ונגד הפאשיזם. אירגון קורטולוס הוצא מחוץ לחוק, וחבריו ממלאים כיום את בתי-הכלא של תורכיה. שני חברים באירגון הוצאו בחודש שעבר להורג.

טארקאן הגיע לבריטניה דרך סוריה ולבנון. אין לתמוה על שלא נשאר בסוריה. מישטרו הפרו-סובייטי של חאפז אל אסד, הסוציאליסטי בכיכול, חתום על

דרום-אפריקה: הנוסיות

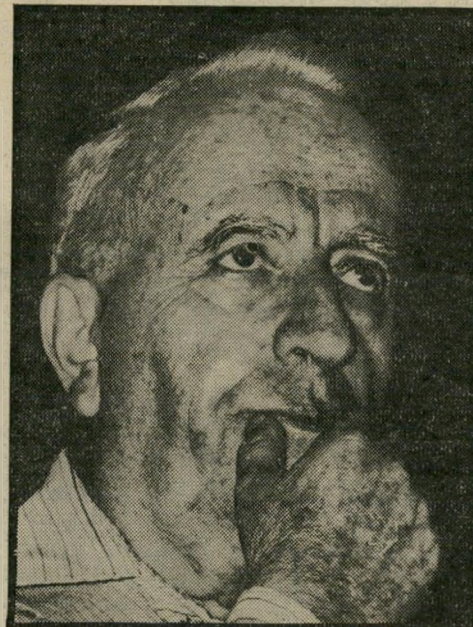
אחריות גזענים

מועצת המיסיון העולמית איננה, כמוכן, אירגון שמאלני. המועצה היא מעין אירגון-גג של כנסיות פרוטסטנטיות, בעיקר אנגליקניות, העוסקות בפעולה לה מיסיונרית בכל רחבי העולם. בעיקר פעילות הכנסיות המאונדות במועצה באפריקה.

השבוע החליטה נשיאות המועצה פה-אחד, למשוך את כל הכספים המושקעים בחברות הסחר חרות עם דרום-אפריקה. יותר ממיליון דולר, ש-חושקעו עד כה בפרויקט משגשגות כמו בארקליס בנק, בריטיש-פטרולים וגנרל-אלקטריק, הופנו לחברות שהתחייבו במפורש שלא לסחר עם ממי שלת האפרטהייד.

זוהי רק חיליה נוספת במלחמת-החורמה שהכריזו חוגים כנסייתיים, בהנהגת הוורלד קאונר סיל אוף צ'רצ'ס, נגד דרום אפריקה. גיזבר מועצת המיסיון, פיליפ וייד, הודיע שלא היו שום קשיים במציאת אפיקים חדשים להשקעות. „לכנסיות העולמיות ולחברות צדקה נוצריות יש כוח כלכלי עצום“, הכריז וייד. „בדעתנו לגייס את כל הנוצרים למסע-צלב חדש למען שוויון בין כל הגזעים וחיסול האפליה הגזעית בדרום-אפריקה.“

וייד אינו חבר באינטרנציונאל הסוציאליסטי, כמו ח"כ ירוחם משל, למשל. חברות הסתדרותיות רבות, בכללן חברת כור, עובדות דרום-אפריקה, מעסיקות פועלים שחורים בתנאי ניצול, ונותנות

מזכ"ל ההסתדרות משח דוגמה מהכנסיות

בכך יד למיבצר האחרון של נאציזם אדיאולוגי בעולם של שנות ה-80.